Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya
Oficina d'Accés a la Universitat

2026

Proves d'accés a la universitat

Història

Sèrie 5

Indiqueu les opcions triades:

Exercici 2: Opció A ☐ Opció B ☐

Exercici 3: Opció A ☐ Opció B ☐

Espai per a la correcció

Qualificació			
Exercici 1	1.1		
	1.2		
	1.3		
Exercici 2			
Exercici 3			
Exercici 4			
Suma de notes parcials			
Qualificació final			

Espai per a la revisió

Comprovació		2a correcció	
X		X	
X		X	
X		X	
X		X	
X		X	

Etiqueta de qualificació

Etiqueta de correcció

Etiqueta de l'estudiant

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

L'examen consta de QUATRE exercicis obligatoris. Cada exercici val 2,5 punts. Feu els exercicis 1 i 4, i responeu a TOTES les qüestions que s'hi plantegen. En els exercicis 2 i 3, trieu UNA de les dues opcions (A o B) i responeu a TOTES les qüestions de l'opció triada. Indiqueu a la portada de l'examen les opcions que heu escollit.

Les respostes han de ser clares i han d'estar redactades de manera coherent i cohesionada, amb correcció gramatical, lèxica i ortogràfica.

Exercici 1. Anàlisi crítica de fonts

Llegiu els dos textos següents i responeu a les tres qüestions que es plantegen a continuació. [2,5 punts en total]

Text A. Estatut d'autonomia de Catalunya del 1932.

Presidència del Consell de Ministres,
El President de la República espanyola,
A tots els qui la present vegin i entenguin, sapigueu:
Que les Corts han decretat i sancionat la següent llei:

Títol primer. Disposicions generals

Article 1. Catalunya es constitueix en regió autònoma dintre de l'Estat espanyol, de conformitat amb la Constitució de la República i el present Estatut. El seu organisme representatiu és la Generalitat, i el seu territori, el que formen les províncies de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona en el moment de promulgar-se el present Estatut.

Article 2. L'idioma català és, el mateix que el castellà, llengua oficial a Catalunya. Per a les relacions oficials de Catalunya amb la resta d'Espanya, així com per a la comunicació entre les Autoritats de l'Estat i les de Catalunya, la llengua oficial serà el castellà. Qualsevol disposició o resolució oficial dictada dintre de Catalunya haurà d'ésser publicada en ambdós idiomes.

Font: *Butlletí de la Generalitat de Catalunya*, núm. 19 (15 octubre 1932).

Text B. Llei de derogació de l'Estatut d'autonomia de Catalunya.

El Alzamiento Nacional significó en el orden político la ruptura con todas las instituciones que implicasen negación de los valores que se intentaban restaurar. Y es claro que […] el Estatuto de Cataluña, en mala hora concedido por la República, dejó de tener validez, en el orden jurídico español, desde el día 17 de julio de 1936. […] Importa, por consiguiente, restablecer un régimen de derecho público que, de acuerdo con el principio de unidad de la Patria, devuelva a aquellas provincias el honor de ser gobernadas en pie de igualdad con sus hermanas del resto de España.

En consecuencia, […] dispongo:

Artículo 1. La Administración del Estado, la provincial y la municipal en las provincias de Lérida, Tarragona, Barcelona y Gerona se regirán por las normas generales aplicables a las demás provincias.

Artículo 2. Sin perjuicio de la liquidación del régimen establecido por el Estatuto de Cataluña, se consideran revertidos al Estado la competencia de legislación y ejecución que le corresponde en los territorios de derecho común y los servicios que fueron cedidos a la región catalana en virtud de la Ley de 15 de septiembre de 1932.

Burgos, 5 de abril de 1938, II Año Triunfal.

Firmado: Francisco Franco Bahamonde. El ministro del Interior: Ramón Serrano Suñer.

Font: Ley disponiendo la abolición del Estatuto Catalán. *Boletín Oficial del Estado*, núm. 534 (8 abril 1938).

1.1. Identifiqueu dues idees fonamentals del text A i expliqueu-les amb les vostres paraules.
[0,5 punts]

1.2. Identifiqueu dues idees fonamentals del text B i expliqueu-les amb les vostres paraules.
[0,5 punts]

1.3. A partir dels textos proposats, exposeu breument quina va ser la relació o vinculació política de Catalunya amb l'Estat espanyol durant la Segona República i durant el règim franquista.
[1,5 punts]

Exercici 2. Situeu-vos en el temps utilitzant termes històrics

Trieu UNA de les dues opcions (A o B) i responeu a la qüestió que s'hi planteja. **Indiqueu a la portada de l'examen l'opció escollida.**

[2,5 punts: 1,5 punts pel contingut de la redacció i 0,2 punts per l'ús adequat de cadascun dels cinc termes històrics proposats. La manca de coherència i cohesió en la redacció, i els errors gramaticals, lèxics i ortogràfics, així com les deficiències en la presentació, poden comportar un descompte de fins a 0,25 punts.]

OPCIÓ A

Treballeu de periodista en un diari estranger i us han destinat a Madrid amb l'objectiu de cobrir els esdeveniments de la fi de la Primera República i la instauració del règim de la Restauració. Redacteu un article explicant als vostres lectors les causes de l'establiment del règim de la Restauració i el procés que hi ha conduït, i indiqueu-hi també les característiques principals de la Constitució del 1876. Cal que el vostre article inclogui d'una manera adequada els cinc termes següents: *manifest de Sandhurst*, *Arsenio Martínez Campos, Antonio Cánovas del Castillo, estat confessional* i *sufragi*. Subratlleu en el vostre escrit cadascun d'aquests termes.

OPCIÓ B

Formeu part del moviment anarquista i viviu a Barcelona durant l'estiu-tardor del 1936. Escriviu una carta a un amic també d'ideologia anarquista, que resideix a l'estranger, explicant-li amb rigor històric les causes i les conseqüències que han conduït a la situació política i l'ambient revolucionari que es viu a la ciutat arran del fracàs del cop d'estat del 18 i 19 de juliol. Cal que la vostra carta inclogui d'una manera adequada els cinc termes següents: *Comitè Central de Milícies Antifeixistes*, *CNT*, *col·lectivització*, *general Goded* i *Lluís Companys*. Subratlleu en el vostre escrit cadascun d'aquests termes.

Exercici 3. Exposeu un tema a través dels descriptors del glossari

Trieu UNA de les dues opcions (A o B) i responeu a la qüestió que s'hi planteja. **Indiqueu a la portada de l'examen l'opció escollida.**

[2,5 punts: la manca de coherència i cohesió en la redacció, i els errors gramaticals, lèxics i ortogràfics, així com les deficiències en la presentació, poden comportar un descompte de fins a 0,25 punts]

OPCIÓ A

«L'Església catòlica va posicionar-se en contra de la Segona República i a favor del franquisme.» Valoreu i analitzeu aquesta afirmació a partir de la descripció objectiva del rol que va adoptar l'Església catòlica durant la Segona República i el règim franquista.

OPCIÓ B

Esmenteu i expliqueu quatre factors que van determinar el paper polític i militar de l'Exèrcit espanyol des de l'anomenat *desastre colonial de 1898* fins a l'inici de la Guerra Civil de 1936-1939. Per fer-ho, destaqueu el paper protagonista que va tenir a les campanyes colonials del Marroc i les seves tendències colpistes.

Exercici 4. Poseu a prova els vostres sabers

Encercleu la lletra de la resposta correcta de les deu qüestions següents, tenint en compte els contextos històrics proposats.

[2,5 punts: cada resposta correcta val 0,25 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,08 punts; per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte.]

Context històric: Sou un opositor o opositora al règim franquista a Catalunya i esteu redactant un informe per a la direcció del vostre partit, que es troba a l'exili. Responeu a les qüestions següents triant la resposta que s'ajusti més bé al que escriuríeu.

4.1. Durant els anys quaranta vau patir, entre altres, la repressió
- ***a***) dels Sindicats Lliures.
- ***b***) dels maquis.
- ***c***) dels Guerrilleros de Cristo Rey.
- ***d***) de l'Exèrcit i la Guàrdia Civil.

4.2. Com a part de la vostra lluita, l'any 1944 vau participar en l'intent d'invasió
- ***a***) de l'Alt Empordà.
- ***b***) de Mallorca.
- ***c***) de la Vall d'Aran.
- ***d***) de Prats de Molló.

4.3. El 1960, en un concert de l'Orfeó Català es va prohibir *El cant de la senyera*, però el públic el va cantar igualment en senyal de protesta. Aquest acte va rebre el nom de
- ***a***) *fets del Camp de les Corts*.
- ***b***) *la Caputxinada*.
- ***c***) *concert del Camp Nou*.
- ***d***) *fets del Palau*.

4.4. A la postguerra, una manera de controlar l'accés de les famílies als aliments bàsics era
- ***a***) la pertinença al partit únic.
- ***b***) el Banc dels Aliments.
- ***c***) la llibreta d'estalvis.
- ***d***) la cartilla de racionament.

4.5. Com a conseqüència de la vostra militància, finalment vau ser detingut i torturat a la comissaria de Via Laietana per
- ***a***) la patrulla de control.
- ***b***) la Falange.
- ***c***) l'exèrcit franquista.
- ***d***) la Brigada Político-Social.

Context històric: Us han enviat a Madrid com a corresponsal de *Le Monde* després de la mort del dictador Francisco Franco. Responeu a les qüestions següents triant la resposta que s'ajusti més bé al que escriuríeu.

4.6. Abans de la Constitució del 1978, la legitimitat del rei Joan Carles I provenia
- ***a***) de ser el candidat dels Borbó més ben posicionat, enfront de Carles Hug de Borbó-Parma.
- ***b***) de ser l'únic artífex de la transició com a cap de les forces armades.
- ***c***) de ser coronat el 22 de novembre de 1975 d'acord amb les lleis de successió franquistes.
- ***d***) d'aspirar a tenir un paper similar al de la monarquia grega.

4.7. L'intent de cop d'estat del 23 de febrer de 1981 va tenir lloc mentre se celebrava la votació d'investidura del següent candidat a presidir el Govern:
- ***a***) Felipe González Márquez.
- ***b***) Adolfo Suárez González.
- ***c***) Leopoldo Calvo-Sotelo.
- ***d***) Carlos Arias Navarro.

4.8. Els principals partits artífexs de la Constitució del 1978 van ser
- ***a***) el PSOE i els partits nacionalistes (bascos, catalans, gallecs i canaris).
- ***b***) la UCD i el PSOE.
- ***c***) la UCD i Fuerza Nueva.
- ***d***) el Partido Comunista de España i Alianza Popular.

4.9. Es pot considerar que la transició
- ***a***) va ser del tot pacífica, ja que el mateix Franco va dir en un discurs que ho havia deixat tot «atado y bien atado».
- ***b***) va ser del tot pacífica, ja que no va conduir a una altra guerra civil.
- ***c***) en cap cas va ser pacífica, ja que els ajusticiats per violència policial i de l'extrema dreta, sumats als assassinats per violència terrorista, van ser diversos centenars.
- ***d***) va ser exemplar perquè no hi va haver conflictes rellevants.

4.10. Els Pactes de la Moncloa (1977) van tenir com a objectiu principal
- ***a***) facilitar la legalització del Partido Comunista de España.
- ***b***) estabilitzar la situació econòmica i social del país.
- ***c***) aprovar el decret d'amnistia per als presos i exiliats polítics.
- ***d***) afavorir l'acceptació per part dels republicans de la bandera i l'escut monàrquics.

Espai per a la correcció			
4.1		4.6	
4.2		4.7	
4.3		4.8	
4.4		4.9	
4.5		4.10	
		Total	

[Si us cal, podeu utilitzar aquesta pàgina per a acabar de contestar els exercicis.]

[Si us cal, podeu utilitzar aquesta pàgina per a acabar de contestar els exercicis.]

Comprovació i 2a correcció:

3a correcció:

Etiqueta de l'estudiant

IEC
Institut d'Estudis Catalans

L'Institut d'Estudis Catalans ha tingut cura de la correcció lingüística i de l'edició d'aquesta prova d'accés.

SÈRIE 5

EXERCICI 1. Anàlisi crítica de Fonts.

1.1.

(0,50 punts).

Cal que l'alumnat indiqui dues de les següents idees:

- La definició de Catalunya com a regió autònoma.
- La creació de la Generalitat com a organisme representatiu.
- L'establiment legal del català i del castellà com a llengües oficials a Catalunya.
- L'ús del castellà, segons l'Estatut, per a les comunicacions entre les autoritats de l'estat i les catalanes.

1.2.

(0,50 punts).

Cal que l'alumnat indiqui dues de les següents idees:

- L'oposició entre l'estatut d'autonomia i els valors franquistes.
- La consegüent derogació de l'estatut.
- La voluntat dels nacionals de dirigir les províncies catalanes amb les mateixes normes que s'aplicaven a la resta d'Espanya.
- La recuperació per part del nou estat de signe centralista de les competències que, amb l'Estatut, s'havien traspassat a l'autonomia regional catalana.

1.3.

(1,5 punts).

Cal que l'alumnat expliqui:

- Que el règim republicà acceptà l'autonomia de Catalunya després de difícils negociacions i retallades amb l'aprovació de l'Estatut d'Autonomia de 1932.
- Caldria que també es situés l'aprovació de l'Estatut en el marc de la política de reformes portada a terme pels governs republicans-socialistes presidits per Manuel Azaña.
- Indicar que el règim autonòmic català va durar del 1931 al 1939, i que el règim franquista el suprimí en un marc dictatorial que portà a terme una política contrària a qualsevol tipus d'autonomia, de manera que derogà l'Estatut el 1938 quan entrà en territori català per consolidar la construcció d'un estat unitari i centralista.

EXERCICI 2. Situa't en el temps utilitzant termes històrics.

OPCIÓ A

1,5 punts: Valoració del contingut de la redacció (es descomptaran 0,3 punts per cada idea que no aparegui).

1 punt: Ús correcte de cinc termes històrics (l'alumnat haurà de subratllar en el seu escrit cadascun d'aquests conceptes).

Manifest de Sandhurst; Arsenio Martínez Campos; Antonio Cánovas del Castillo; Estat confessional; i Sufragi .

L'alumnat haurà de tenir en compte en el contingut de la seva narració o informe les següents idees:

- La disposició d'Alfons XII de retornar a Espanya i que va explicitar en el Manifest de Sandhurst.
- El cop d'estat de Martínez Campos que precipità el retorn del que seria el nou monarca.
- Fer referència al paper central de Cánovas del Castillo en la construcció del nou règim i en la redacció de la constitució de 1876.
- Exposar les característiques principals de la Constitució de 1876, que definia a Espanya com un estat confessional catòlic i defensava la sobirania compartida que donava àmplies prerrogatives (poders) a la corona (Rei); entre d'altres, la facultat de suspendre o de dissoldre el Congrés, o la designació d'una part dels representants al Senat.
- Fer referència als tipus de sufragi que es donaren entre 1875 i 1898. Es valorarà, per tant, si l'alumne també fa referència al sistema del "torn de partits" capitalitzat pel Partido Conservador i el Partido Liberal; i com aquest es va sustentar en el falsejament dels processos i resultats electorals.

OPCIÓ B

1,5 punts: Valoració del contingut de la redacció (es descomptaran 0,18 punts per cada idea que no aparegui).

1 punt: Ús correcte de cinc termes històrics (l'alumnat haurà de subratllar en el seu escrit cadascun d'aquests conceptes).

Comitè Central de Milícies Antifeixistes; CNT; Col·lectivització; General Goded; i Lluís Companys.

L'alumnat haurà de tenir en compte en el contingut de la seva narració o informe les següents idees:

- El fracàs del cop d'estat que liderà el general Goded a Barcelona entre el 18 i el 19 de juliol del 1936.
- El rol de les forces obreres en la victòria republicana. Però també el de les forces d'ordre públic que foren decisives en la derrota dels sollevats a Barcelona.
- La construcció d'una situació i un poder revolucionari que pretenia ser controlat per la Generalitat.
- La Generalitat disposà la creació del Comitè Central de Milícies Antifeixistes com a institució que havia de controlar l'ordre públic i l'organització de les Milícies que havien d'anar a combatre al front de guerra.
- Com els representants de la CNT interpretaren el Comitè Central de Milícies Antifeixistes com un poder popular.
- Com la dualitat Generalitat-Comitè de Milícies posà de manifest les dificultats per controlar l'ordre públic en un context d'una forta repressió revolucionària contra les bases socials i polítiques del bàndol sollevat.
- Una dualitat que va tenir el seu final amb la dissolució del Comitè Central de Milícies Antifeixistes i la formació del Govern Josep Tarradellas a finals de setembre del 1936.
- El govern Tarradellas recollí el procés de col·lectivitzacions agràries i industrials que el context revolucionari de l'estiu del 1936 havia posat en marxa.

EXERCICI 3: Exposar un tema a través dels descriptors d'un Glossari.

Contesteu un dels dos enunciats o preguntes, a o b [2,5 punts].

1 punt: Descripció i explicació dels continguts (es valorarà positivament amb 0,25 punts cadascun dels continguts/factors que es responguin encertadament o s'aproximin a la idea sol·licitada).

1 punt: Raonament i valoració dels canvis o continuïtats.

0,5 punts: Breu conclusió o balanç general.

OPCIÓ A

[2,5 punts]

L'alumnat haurà de fer especial esment en la seva resposta els següents factors:

- Com la Segona República promogué un estat laic a través de la llei de congregacions, la supressió del pressupost de culte i clergat o l'educació pública laica i mixta: cal assenyalar que aquest fou un motiu pel qual la jerarquia de l'església catòlica va donar suport als partits contraris a les reformes dels governs republicans-socialistes i del Front Popular.

- La violència revolucionària anticlerical (assassinats de personal eclesiàstic i crema d'edificis religiosos) acabà per posicionar a la major part dels catòlics espanyols en favor del cop d'estat de juliol de 1936 i que es presentés la guerra civil com una croada.

- El franquisme suposà el retorn a un estat confessional vertebrat per valors tradicionals.

- D'altra banda, es valorarà positivament que l'alumnat que l'alumnat destaqui que no tots els sectors catòlics es posicionaren al costat dels sollevats al juliol del 1936: així, es pot fer esment dels casos de Manuel Carrasco i Formiguera, el cardenal Vidal i Barraquer o dels capellans obrers de finals del règim franquista.

OPCIÓ B

[2,5 punts].

Els factors principals a respondre són:

- La pèrdua de Cuba, Puerto Rico i Filipines al 1898.
- Les campanyes bèl·liques al Marroc, fent esment dels principals desastres militars que es produïren: Barranco del Lobo (1909) i Annual (1921) principalment.
- Les tendències colpistes dins de l'Exèrcit: cop d'estat de Miguel Primo de Rivera (1923), cop del General José Sanjurjo (1932) i cop antirepublicà del juliol del 1936.
- La rivalitat poder militar-poder civil durant els anys 1898-1939, tot fent esment d'alguns dels següents factors: la Llei de jurisdiccions (1905), l'enfrontament Exèrcit-catalanisme o les reformes militars de Manuel Azaña durant la Segona República.

EXERCICI 4. Posa a prova els teus sabers.

Marca la resposta correcta d'aquestes 10 preguntes (Cada encert té un valor de 0,25 punts; cada error penalitza 0,08 punts; les respostes en blanc no computen). [2,5 punts].

Solució: 1d, 2c, 3d, 4d, 5d, 6c, 7c, 8b, 9c i 10b.

El total de l'exercici no pot ser negatiu, és a dir, que si un alumne les contestés totes i totes malament, la puntuació total de l'exercici 4 seria zero

Correctes	Incorrectes	**Puntuació**
10	0	**2,5**
9	0	**2,25**
9	1	**2,17**
8	0	**2**
8	1	**1,92**
8	2	**1,84**
7	0	**1,75**
7	1	**1,67**
7	2	**1,59**
7	3	**1,51**
6	0	**1,5**
6	1	**1,42**
6	2	**1,34**
6	3	**1,26**
6	4	**1,18**
5	0	**1,25**
5	1	**1,17**
5	2	**1,09**
5	3	**1,01**
5	4	**0,93**
5	5	**0,85**
4	0	**1**
4	1	**0,92**
4	2	**0,84**
4	3	**0,76**
4	4	**0,68**
4	5	**0,6**
4	6	**0,52**

Correctes	Incorrectes	**Puntuació**
3	0	**0,75**
3	1	**0,67**
3	2	**0,59**
3	3	**0,51**
3	4	**0,43**
3	5	**0,35**
3	6	**0,27**
3	7	**0,19**
2	0	**0,5**
2	1	**0,42**
2	2	**0,34**
2	3	**0,26**
2	4	**0,18**
2	5	**0,1**
2	6	**0,02**
2	7	**0**
2	8	**0**
1	0	**0,25**
1	1	**0,17**
1	2	**0,09**
1	3	**0,01**
1	4	**0**
1	5	**0**
1	6	**0**
1	7	**0**
1	8	**0**
1	9	**0**
0	---	**0**